

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **K. H.**, zastoupená Mgr. Adélou Jerhotovou, advokátkou, sídlem Vodní 231/5, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2023, č. j. KUJCK 80412/2023, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 2. 2024, č. j. 55 A 7/2023-97, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci dopravního přestupku řízení vozidla po požití alkoholického nápoje (a řízení vozidla s propadlou technickou způsobilostí), za které byl stěžovatelce uložen zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců a pokuta ve výši 5 000 Kč.

[2] Stěžovatelka společně s kasační stížností podala návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, v němž uvedla, že nabytím právní moci napadeného rozsudku pozbyl účinků odkladný účinek přiznaný žalobě krajským soudem (usnesením ze dne 26. 9. 2023, č. j. 55 A 7/2023-61). Nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a právní následky vydaného správního rozhodnutí, jímž byl stěžovatelce uložen zákaz řízení motorových vozidel, pro ni představují nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám jeho přiznáním. Stěžovatelka trpí chronickým autoimunitním zánětem sliznice tlustého střeva (ulcerózní kolitida), která způsobuje velmi časté návštěvy toalety a také vyčerpanost a chronickou únavu. Stěžovatelce byl přiznán invalidní důchod prvního stupně. Osobní vozidlo využívá a nezbytně potřebuje k lékařským kontrolám v nemocnici, kam dojíždí za účelem biologické léčby, případně za účelem léčby akutních stavů. Stěžovatelka je samoživitelkou žijící v obci vzdálené 17 km od města Tábor. Má ve výlučné péči nezletilou tříletou dceru, kterou vozí do mateřské školy, a v pěstounské péči další nezletilou dívku s mentálním postižením, kterou dováží na učiliště v Těhlově

u Vlašimi. Zákaz řízení motorových vozidel by tedy zásadně ovlivnil možnost stěžovatelky zajistit včasnou zdravotní péči sobě, péči dětí, jakož i zajišťování běžných životních potřeb (nákupy, návštěvy úřadů apod.). Stěžovatelka k prokázání svých tvrzení předložila řadu listin (lékařské zprávy, doklady o pobírání invalidního důchodu, rozsudky soudů o svěřeni dětí do péče, doklad o opožděném psychomotorickém vývoji dítěte v pěstounské péči a jiné). Stěžovatelka se zároveň domnívala, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu ani s veřejným zájmem.

[3] Žalovaný s poukazem na nepříznivý zdravotní stav stěžovatelky vyslovil s přiznáním odkladného účinku souhlas.

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním následujících podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dále je třeba uvést, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že žaloba či kasační stížnost odkladný účinek nemají, a měl by tak být přiznáván pouze v případech, které svou specifickou povahou takový postup odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která žadateli hrozí, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, tedy taková, která odůvodňuje, aby v konkrétním případě nebylo pravidlo, že žaloba (resp. kasační stížnost) odkladný účinek nemá, výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod 65, a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 25).

[8] V souvislosti s posuzováním hrozící újmy Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit

pokračování

reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by nepřiznáním odkladného účinku utrpěl. To stěžovatelka v nyní posuzované věci učinila tvrzeními (doloženými důkazy) o potřebě užívat vozidlo jednak z důvodu vlastního zdravotního stavu, jednak z důvodu péče o dvě nezletilé děti jako samoživitelka. Nejvyšší správní soud tak má za osvědčenou možnost vzniku nepoměrně větší újmy na straně stěžovatelky spočívající ve výrazném negativním ovlivnění jejího každodenního života, a to vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu a sociální situaci. Jakkoli si jistě lze představit možnost zabezpečení každodenních potřeb stěžovatelky a jejích dětí způsobem vylučujícím, aby stěžovatelka osobně řídila vozidlo, s ohledem na doloženou sociální situaci nelze újmu považovat za bagatelní, ale naopak významnou a intenzivní. Proti této újmě nestojí újma jiných konkrétních osob, která by jim mohla vzniknout tím, že kasační stížnosti bude odkladný účinek přiznán, a kterou by bylo možno vzájemně poměřit. Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám.

[9] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, za který je nutno považovat i bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (kterou nepochybně ohrožuje řízení pod vlivem alkoholu a provozování vozidel technicky nezpůsobilých), ale i zde je třeba vážit intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Sám žalovaný, který je povolán k ochraně veřejného zájmu, s přiznáním odkladného účinku vyslovil souhlas. Shora popsany zdravotní stav stěžovatelky, její sociální situace a nezbytnost péče stěžovatelky o nezletilé děti jako samoživitelky přitom v daném případě vytvářejí výjimečnou situaci, v níž nad veřejným zájmem popsaná hrozící újma převažuje.

[10] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dovodil naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, stěžovatelčině návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti se tedy odkládá i vykonatelnost rozhodnutí žalovaného.

[11] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, anebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu